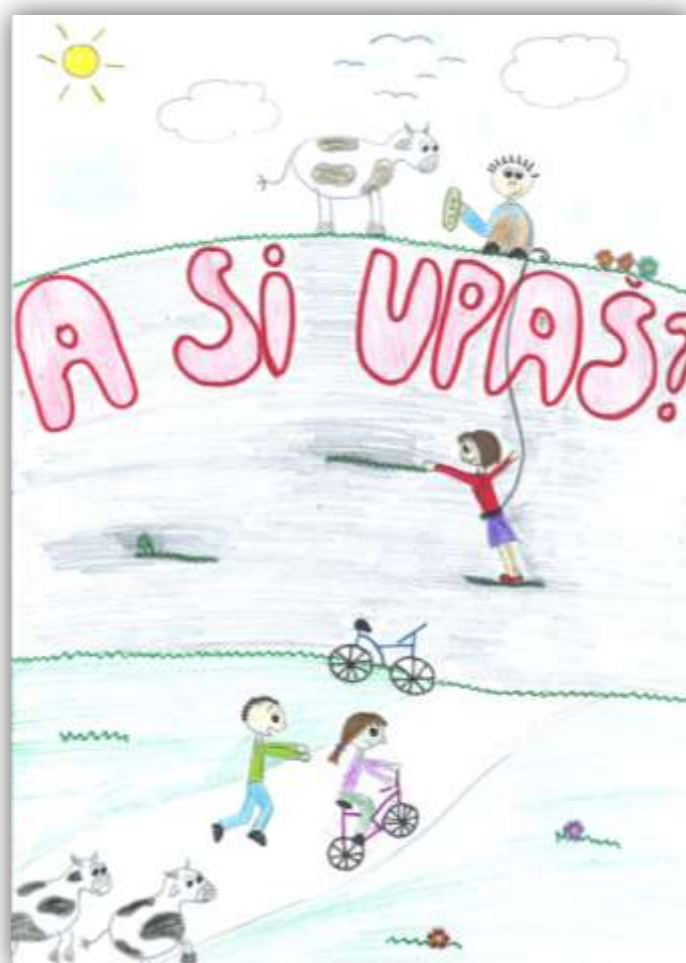

IGRAJE SMO V NARAVI RAJE

TURISTIČNA NALOGA

Bohinjska Bistrica, januar 2014

TURISTIČNA NALOGA

PODATKI O NALOGI

Šola: OŠ dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica, Savska 10, Bohinjska Bistrica

Naslov turistične naloge: Igraje smo v naravi raje

Avtorji: 6. r.: Liza Marcela Kunstelj, Lenart Medja, Nika Dijak, Aljaž Cvetek, Urban Stare, Andreja Šeničnjak, Tina Smukavec, Neža Sušel, Vid Stanovnik, Lea Arh, Sara Zorec, Luka Kalita

7. r.: Andraž Sodja, Mitja Topolnik, Maša Repinc, Lucija Beznik, Marko Cvijić, Ula Lavtar, Kristina Mužan, Klemen Rabič, Kaja Zupanc, Lara Mavrer, Judita Polanc, Ana Marija Rutar, Sara Smukavec, Nina Sodja, Alja Arh, Mija Dobravec, Maša Kozomara, Ajda Langus, Urša Mišmaš, Lana Rozman, Martina Triplat Kukič, Zala Potočnik

8. r.: Tamara Cvijić, Živa Ogrin Ukmar, Maja Čuden

9. r.: Anja Repinc, Manca Rupnik, Ajda Kreslin

Mentorice: Urška Repinc, Marija Helena Logar, Pavlina Zorman, Barbara Glavič, Monika Zupanc

Št. strani naloge: 21 + priloga

Št. sodelujočih učencev na turistični tržnici: 9

Avtorica slike na naslovnici: Maša Repinc

Bohinjska Bistrica, januar 2014

Izvleček

Naslov letošnjega tekmovanja V naravo na zabavo ponuja v Bohinju veliko možnosti. Narava je tako lepa, da se je težko odločiti, kaj uvrstiti v dvodnevni program. Dvodnevno bivanje v Kampu Danica ponuja ogled bližnjega botaničnega parka Goričca. Za aktivno sprostitev se bodo obiskovalci naučili igrati eno od tradicionalnih, a vendarle še ne pozabljenih iger v naravi. Popeljali vas bomo v svet bohinjskih pripovedi. Preplezali bomo skalo. Poskrbeli bomo tudi za krajevno obarvano prehrano. Za nekaj obrokov bo poskrbelo gostišče Danica, nekatere bolj preproste bomo pripravili skupaj. Dvodnevni paket torej vsebuje veliko raziskovanja lepe bohinjske narave skozi igro.

Ključne besede: tradicionalne igre, narava v Bohinju, kolesarjenje, plezanje.

Abstract

The theme about having fun in nature offers a lot of challenges in our place Bohinj. Nature here is so beautiful, that it is difficult to decide what to include into two day lasting program. We have decided for the visiting of Camping Danica. There is the botanic garden Goričca near it, which young visitors can explore. For active relaxation, visitors will learn how to play some traditional, but not forgotten games. We will climb the rock. Young visitors will be led through Bohinj stories. Care will be taken also for locally originated and prepared food. Local pub Danica prepares such food; Some simple meals will be prepared by young tourists themselves. In short: Two day lasting program is inquiring Bohinj nature through gamification.

Key words: traditional games, nature in Bohinj, cycling, climbing.

ZAHVALA

Avtorji turistične naloge se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam kakor koli pomagali pri zbiranju gradiva za nalogo in uresničevanju zastavljenih ciljev.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	6
2 OPIS DVODNEVNEGA PROGRAMA Z NASLOVOM A SI UPAŠ ...?	7
2.1 A si upaš ... spoznavati stare igre?	9
2.2 A se upaš ... pomeriti z drugimi v zabavnih spretnostih?.....	10
2.3 A si upaš ... spoznavati bohinjsko naravo in njene rože?.....	11
2.4 A si upaš ... pokusiti pristno lokalno hrano?.....	11
2.5 A si upaš ... s kolesom odkrivati privlačne in skrite koticke Bohinja?	13
2.6 A se upaš ... preizkusiti v plezanju?	13
2.7 A si upaš ... vstopiti v svet bohinjskih pripovedk s cvetlično tematiko?.....	14
2.8 A se upaš ... preizkusiti v tradicionalnih kmečkih opravilih na travniku?	14
3 TURISTIČNI PROIZVODI	15
3.1 Dvodnevni program A si upaš ...?.....	15
3.2 Letak – vabilo na dvodnevni program.....	16
3.3 Publikacija/spremljevalna knjižica.....	17
3.4 Mini lističi z recepti/opisi iger.....	17
4 CELOSTNA PODOBA NA TRŽNICI	17
5 MARKETING IN REALIZACIJA (TRŽENJE, OGLAŠEVANJE IN IZPELJAVA PROGRAMA)	18
5.1 Stroškovnik dvodnevnega programa	18
5.2 Mednarodni festival alpskega cvetja Bohinj	19
5.3 Vključitev k blagovni znamki Bohinjsko (From Bohinj).....	19
6 SKLEP	20
7 VIRI IN LITERATURA	21
PRILOGA: Namazi z bohinjsko skuto.....	22

KAZALO SLIK

SLIKA	STRAN
Slika 1: Izdelek, ki ga bodo izdelali (avtor: Andraž Sodja)	10
Slika 2: Botanični vrt Goričca.....	11
Slika 3: Namaz iz bohinjske skute.....	12
Slika 4: Pogrinjek z jedmi, ki jih nudijo Pr' Prangarčk'.....	13
Slika 5: Kolesarska pot v vznožju planote Senožeti in Rudnice.....	13
Slika 6: Cerkvica v vasi Brod.....	13
Slika 7: Plezališče Pod skalco.....	14
Slika 8: Delo na travniku; košnja, »razstiljanje«.....	15
Slika 9: Letak – prva stran vabila na dvodnevni program (avtorica: Maša Repinc).....	16
Slika 10: Celostna podoba tržnice (avtor osnutka celostne podobe na tržnici: Andraž Sodja)...	18

1 UVOD

Letošnja naloga nas postavlja pred izziv, kaj ponuditi mladim obiskovalcem Bohinja v dveh dneh. Z razmišljanjem o tej nalogi smo pričeli že kar na začetku šolskega leta.

S to nalogo smo se začeli ukvarjati učenci pri izbirnem predmetu šolsko novinarstvo. Strinjali smo se, da če želimo mladim obiskovalcem pričarati doživetje, ki bo res krajevno obarvano, moramo sami dobro poznati svoj kraj. Da je raziskovanje domačega kraja zanimivo in zabavno, smo ugotavljali že prejšnja leta. Vedno bolj pa ugotavljamo, da se tovrstno raziskovanje nikoli ne konča. In za nas, ki si želimo vedno kaj novega, je to tudi razveseljivo.

Mladim obiskovalcem Bohinja bi v dveh kratkih dnevih radi ponudili čim bolj pestro doživetje; doživetje, ki bo razveselilo in poživilo tako telo kot duha. Ves čas pa nas spremlja prepričanje, da je obiskovalcu treba vtisniti željo po nadaljnjem spoznavanju Bohinja. Odločiti smo se tudi morali, kje naj bi mladi turisti prenočevali. Odločitev ni bila lahka. Najprej smo pomislili na gore in možnost bivanja v planinskih kočah. Pa vendar mnogi ljubitelji narave (še) niso hkrati tudi izurjeni obiskovalci gora. Tako smo se odločili kar za Kamp Danica v Bohinjski Bistrici. Kamp ponuja možnost dokaj poceni nastavitve. Ponuja prostor, kjer si skupina mladih lahko uredi šotore skupaj na enem obrobem delu celotnega prostora v Kampu Danica. Obiskovalci imajo možnost koristiti prehrano v bližnjem gostišču, ki je pravkar obnovljeno in ki veliko pozornosti namenja pripravljanju lokalno obarvane hrane. Lahko pa si tudi sami pripravljajo obroke hrane.

Kamp Danica se nahaja na robu Bohinjske Bistrice. Kakšne možnosti nam ponuja sama lega kraja? Naj kar takoj izpostavimo najopaznejše. V bližini je izhodišče za kolesarsko pot. Iz samega kampa se lahko podamo na pot v bližnje gore, tako nižje kot malo višje; npr. na Rudnico ali Spodnje Bohinjske gore. Tako bližnji travniki kot pobočja gora so rastišče za mnoge lepe rože. Prav v neposredni bližini kampa se nahaja eden od bohinjskih botaničnih parkov Goričca. Bližnje gore so na nekaterih delih tudi skalnate. Marsikatera skala v bližini je primerna za plezanje in nudi izziv tistim, ki se v tej spretnosti še niso preizkusili.

Čas si bomo popestrili z igranjem skupinskih družabnih iger. V mislih imamo tiste, ki so bile prisotne v tem prostoru že od nekdaj. To so igre, ki so se jih včasih igrali, medtem ko so pasli živino ali kadar so med delom našli kaj prostega časa zase. Da bi se s temi igrami čim bolje seznanili, smo se namenili obiskati starejše ljudi. Dogovorili smo se za srečanja s starejšimi v Domu sv. Martina, ki je dom za starejše oskrbovance v Srednji vasi, to je največji vasi v Zgornji Bohinjski dolini. Ta srečanja so bila prijetna. Izvedeli smo marsikaj o tem, kako so včasih preživljali prosti čas, ki so si ga sicer morali kar izboriti, saj je bilo takrat veliko dela tudi za otroke. Hkrati pa smo od starejših izvedeli tudi mnogo drugih zanimivih stvari. Med drugim o tem, kako so se prehranjevali. In prišli smo na idejo, da bi tudi mi pri sestavljanju jedilnika upoštevali nekaj od tega. Ob počitku v gorah in tudi kar v kampu bodo naše spremljevalke tudi zgodbe – predvsem tiste pripovedi, ki govorijo o naravi in rastlinah. Mnogo tovrstnih zgodb tako ali drugače skriva naš prostor. Poskusili bomo poiskati priložnosti najprimernejše.

Naša skupina novinarjev, ki vse omenjeno gradivo zbira, bo pri tem delu potrebovala sodelovanje drugih učencev. Dobrodošli bodo tisti, ki imajo veliko računalniškega znanja za računalniško urejanje besedila in tudi fotografij za samo nalogo. Prav tako tisti učenci, ki imajo izkušnje z obiskovanjem gora, torej tisti, ki so vključeni v Planinsko šolo. In še učenci, ki bi skupaj z nami razmišljali o tem, kako vse te vsebine na lep način predstaviti ostalim – turistom. V ta namen smo k sodelovanju privabili skupino učencev, ki se ukvarja z umetniško naravnanimi ustvarjalnimi delavnicami. Med drugim znajo izdelovati lepe izdelke iz različnih predmetov. Da bodo kos tej nalogi, se morajo z našimi idejami dobro seznaniti. Na srečo je precej učencev takih, ki sodelujejo pri obeh skupinah in tako lahko sproti povežejo izkušnje obeh dejavnosti.

Pri različnih dejavnostih v obeh dnevih bomo pozorni tudi na prehrano. Posvetili se bomo lokalni prehrani, ki jo bodo v enem delu pripravili učenci izbirnega predmeta sodobna prehrana. Kulinarične dobrote so lahko vir velikega zadovoljstva obiskovalcev. Skupaj bi pripravili tudi tradicionalno jed – bohinjske žgance.

V prvem poglavju je v nalogi opisano delovanje in še posebej sodelovanje zgoraj naštetih skupin. Drugo poglavje pa opisuje turistični izdelek, ki je nastal na osnovi soočenja idej sodelujočih. To je dvodnevni turistični paket za skupino mladih obiskovalcev Bohinja. Paket je pospremljen s spremljevalnimi izdelki; npr. priložnostnimi brošurami. Na koncu sledi razmišljanje o tem, kako bo ta ideja lahko v resnici zaživela.

2 OPIS DVODNEVNEGA PROGRAMA Z NASLOVOM A si upaš ...?

Rdeča nit dejavnosti v programu so različni izzivi, strnjeni v stavku oziroma naslovu »A si upaš ...?« Udeleženci programa bodo postavljeni pred različne izzive: poskusiti nove lokalne jedi, povedati zgodbo na svoj način, preplezati skalo ... Uspešnost na raznovrstnih izzivih bo spremljana in ocenjevana, na koncu pa bo razglašen zmagovalec.

Časovnica:

1. dan (31. 5. 2014)

- **možni prihodi z javnim prevozom:**

z vlakom: iz Ljubljane (6.55) v Bohinjsko Bistrico (8.55)

z vlakom: iz Nove Gorice (7.37) v Bohinjsko Bistrico (8.59)

z avtobusom: iz Ljubljane (7.00) v Bohinjsko Bistrico (8.49);

- **do 9.15:** prihod gostov v kamp Danica in dobrodošlica (prigrizek);
- **do 10.00:** postavitve šotorov;

- **od 10.00 do 13.45:**
- predstavitev dvodnevnega dogodka;
- spoznavne (družabne) igre, kot so se jih igrali naše babice in dedki;
- **razdelitev v skupine** (vsak izžreba besedo iz določene skupine – gore, rože, obrti, vasi, hrana);
- **orientacija v naravi;**
- **od 13.50 do 14.40:** kosilo v gostišču Danica;
- **ob 14.49:** odhod z rednim avtobusom do Ribčevega Laza;
- **14.56:** prihod avtobusa na Ribčev Laz. Z Ribčevega Laza vožnja s konjsko vprego do Mlak, kjer poteka delavnica Mednarodnega festivala alpskega cvetja *Košnja trave in obdelovanje v kozolcu* – delavnica Turističnega društva Bohinj v sodelovanju s turističnimi kmetijami in sobodajalci iz vasi Studor. Paket vsebuje malico.
- **od 18.00 do 18.40:** zabavne igre in nabiranje darov narave ob Bohinjskem jezeru, s katerimi bodo skupine zvečer okrasile šotore;
- **ob 18.51:** avtobus z Ribčevega Laza do Bohinjske Bistrice;
- **ob 19.30:** večerja v kampu Danica – priprava hrane zunaj na ognju;
- **po večerji:** družabni večer (predstavitev skupin s skeči, »poletna« okrasitev šotorov in branje pravljic v narečju);

2. dan (1. 6. 2014)

- **ob 8.00:** zajtrk (izdelovanje namazov);
- **od 9.00:** s kolesi do Ribčevega Laza po kolesarski stezi;
- na Ribčevem Lazu Pod skalco plezanje in adrenalinski spust ob vrvi;
- vmes kosilo v penzionu Bohinj;
- **ob 14.00:** povratek s kolesi v kamp Danica;
- **od 15.00 do 16.00:** zaključek, razglasitev rezultatov skupinskih iger dvodnevnih dejavnosti.

V primeru slabega vremena dvodnevnega programa ne bomo izvajali.

2.1 A si upaš ... spoznavati stare igre?

S skupino učencev šolskega novinarstva smo se podali v Dom sv. Martina. Tam smo se pogovarjali s starejšimi ljudmi, ki so nam pripovedovali, kako so se zabavali včasih, kakšne igre so jih povezovale. Nekatere igre so bile znane tudi nam. Obnovili smo njihova pravila in tiste, ki so nam bile najbolj všeč, vključili tudi v naš dvodnevni program. Tako bodo igre popestrile spoznavni dogodek na hribčku Goričca. Tudi počitek na kolesarskem izletu bomo popestrili z eno od iger. Pravzaprav pa bo celotno dogajanje igra, skozi katero se bomo preizkusili sami s sabo in tudi med seboj, »na katerem področju si upamo več«.

V nadaljevanju bomo opisali dva primera iger, ki smo jih spoznali in se jih naučili, tako da se jih bomo lahko igrali z drugimi vrstniki.

Ime igre: Koza klamf (kozy zbijati)

Prizorišče: dvorišče

Čas, priložnost igranja: poleti

Igralci: več kot 5 ljudi (v večini fantje)

Vodja: /

Pripomočki: kamen, poleno

Potek, pravila igre:

Na začetku igre imamo enega »pastirja« in eno »kozy«. Kozo postavimo tako, da na poleno položimo kamenček (okrogel). S kamni igralci poskušajo zbiti kamen s polena, pastir pa mora paziti na kozo. Če kozo zbijejo, jo mora pastir postaviti nazaj, kot je bila. Ko jo postavi, pa mora čim hitreje uloviti ostale otroke. Tisti, ki ostane zadnji, zmaga. Pastirja pa se določi z izštevanko.

Ime igre: Pofočkanca

Prizorišče/prostor: na prostem

Čas/priložnost igranja: kadar koli

Igralci: neomejeno

Vodja: najstarejši

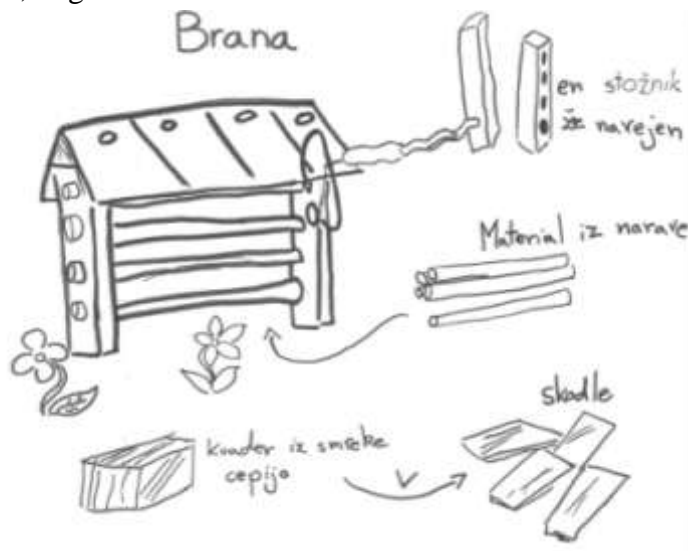
Pripomočki: /

Potek, pravila igre:

Vodja določi tistega, ki bo prvi mižal. Odštevati začne pri deset. Pri številki nič lahko pogleda, v tem času pa se morajo soigralci skriti. Mora jih poiskati, vendar če kdo od skritih prej doseže dogovorjeno mesto, skoči tja in zavpije: »Pfočkan si!« Mižeči še naprej išče ostale. Če je »pfočkan« od vseh, je izločen iz igre, če pa koga najde na skritem mestu, miži tisti, ki ga najde zadnjega.

2.2 A se upaš ... pomeriti z drugimi v zabavnih spretnostih?

Ko se bomo prvi dan iz kampa podali proti botaničnemu vrtu Goričca, si bomo pot oziroma orientacijo v naravi popestrili s prav posebno zabavo. Vsaka skupina dobi določeno besedo (ime bohinjaške gore) in na vsako črko iz besede poišče rastlino, ki raste v tem botaničnem vrtu. Za vsako pravilno najdeno rastlino skupina dobi točko. Na posameznih točkah skupinsko (štirje člani v vsaki skupini) poiščejo gradiva za izdelek, ki ga na koncu izdelava vsak sam.

Slika 1: Izdelek, ki ga bodo izdelali (avtor: Andraž Sodja).

S pomočjo zemljevida, kjer so označene točke, poiščejo:

1. točka: material (lepilo, ročni vrtalnik, žebliji);
2. točka: 2 paličici za streho in 2 stožnika;
3. točka: lesen smrekov kvader, iz katerega cepijo skodle za streho izdelka;
4. točka: prostor za izdelavo izdelka.

Med potjo morajo v naravi poiskati material za branice in pripomoček za zabijanje žeblijev.

Ko skupina zbere vse dele za izdelek, mora ugotoviti, kaj se da iz tega sestaviti. Če ne ugotovijo, si lahko izberejo namig, s tem pa izgubijo določene točke.

Končni izdelki se točkujejo. Upoštevamo izgled in natančnost izdelave.

Drugi dan se bomo podali na kolesarski izlet proti Ribčevemu Lazu. Med izletom si bomo na Brodu ogledali sirarno Pr' Prangarčk' in si pripravili malico za na pot. Tudi tokrat bodo morale skupine opraviti določene zabavne naloge:

- slikanje skupine s kravo in kozo (če se skupina slika na travniku, se točke podvojijo, na sliki morajo biti vsi člani skupine);
- ugotoviti morajo pomen določenih narečnih besed (skupine si pri tem lahko pomagajo z domačini), npr. *panjhoobar* – nosilec posode nad ognjiščem, *rištnga* – oprema, *cvovje*

- orodje, *štape* – stopnice, *vornga* – ustaljena navada, *ica* – vročina, *ustudnca* – deževnik, *prušteh* – suknjič;
- poiščejo kamen, ki je težak 70 dag, in ga pripeljejo do plezališča, kjer se bo tehtalo in točkovalo;
- nabrati morajo vsaj sedem gozdnih jagod ...

2.3 A si upaš ... spoznavati bohinjko naravo in njene rože?

V neposredni bližini kampa leži majhen hrib Goričca. Beseda *goričca* pomeni pomanjšana gora. Prav res, s stališča botanike je ta hribček zelo majhna gora. Na njem najdemo več kot 200 različnih vrst cvetnic, praprotnic in mahov. Južno pobočje bogato poraščajo rastline z velikih apnenčastih prisoj, skupine listavcev so kot pomanjšani mešani gozdovi. Celo hladoljubne rastline najdemo na senčnih mestih med hribom in reko Savo. Raznolikost flore je mogoče opazovati skoraj celo leto: črni teloh pokuka že pozimi, jetrnik, trobentice in vijolice zgodaj spomladi. Malemu zimzeleni listi pozimi ne odpadejo, zato je dobil takšno ime. Mnoge tukajšnje rastline so strupene, kot na primer Salomonov pečat, šmarnica ali volčja jagoda. Nekatere so tudi zdravilne ali užitne: črni trn, šipek ali pljučnik. Na tej botanični učni poti nobena rastlina ni bila posebej posajena. Ljubitelji narave so le označili rastlinsko bogastvo v njihovem naravnem življenjskem okolju z namenom izobraževati in dvigati naravovarstveno zavest. Udeleženci gredo na ogled rastlin. Ta ogled je pospremljen z družabnimi igrami; najprej s spoznavno in potem še z eno tradicionalno.

Slika 2: Botanični vrt Goričca.

2.4 A si upaš ... pokusiti pristno lokalno hrano?

Udeležencem programa bomo v največji možni meri nudili lokalno pridelano hrano. Nekatere obroke si bodo lahko pripravili sami po svojem okusu. Tako bodo za zajtrk v nedeljo pripravili različne skutne namaze, obogatene z zelišči, ki rastejo v Bohinju. Zajtrk pripravijo gostje sami v sodelovanju z učenci šole. Čaka jih delavnica priprave skutnih namazov iz pretežno lokalno pridelanih živil. Na voljo imajo pet različnih receptov za slane skutne

namaze, ki jih potem samostojno pripravijo, dekorirajo in postrežejo na mizo. Ob namazih postrežemo tudi kruh, pečen v krušni peči, in ponudimo tudi več vrst zeliščnih čajev.

Navajamo recept za enega od namazov, ki se ga bodo udeleženci sami lotili izdelati.

Skutni namaz

Sestavine :

bohinjska skuta, kislá smetana ali jogurt, čebula, paprika ali mleta paprika, sol in zelišča iz narave (npr. materina dušica).

Potek dela:

Čebulo drobno nasekljamo, jo damo v skuto in zmešamo. Po okusu dodamo kisló smetano ali navadni jogurt. Solimo in dodamo papriko ter nekatera zelišča in bližnje narave.

Namaz damo na krožnik in lepo okrasimo. Zraven lahko postrežemo sveže pečen kruh iz krušne peči.

Prav tako bodo udeleženci lahko sami sodelovali pri pripravi hrane za večerjo v soboto zvečer. Na odprtem ognju v kotličku bodo kuhali pristne domače bohinjske žgance.

Slika 3: Namaz iz bohinjske skute.

Z eno od malic se bomo oskrbeli na kmetiji v vasi Brod. To je kmetija Pr' Prangarčk', kjer imajo tudi lastno sirarno. Obiskali jo bomo s kolesom. Leži na začetku vasi (smer iz Bohinjske Bistrice) ob vaški lipi.

Slika 4: Pogrinjek z jedmi, ki jih nudijo Pr' Prangarčk'.

2.5 A si upaš ... s kolesom odkrivati privlačne in skrite koticke Bohinja?

Nova kolesarska pot Bohinj povezuje dve Bohinjski dolini, Spodnjo in Zgornjo. Celotne kolesarske poti v teh dveh dneh ne bomo mogli prevoziti. Spoznali pa je bomo kar velik del. Pot nas bo vodila čez novo zgrajeni (leta 2013) lep leseni most in priključili se bomo na krožno pot, ki vodi mimo polj in travnikov. Ob tej poti najprej naletimo na vas Brod. Prevozili bomo še ostali del Spodnje doline do naselja ob Bohinjskem jezeru, to je Ribčev Laz. Vmes bomo spoznali nekatere značilnosti tega dela Bohinja.

Slika 5: Kolesarska pot v vznožju planote Senožeti in Rudnice.

Slika 6: Cerkvica v vasi Brod.

Ob Bohinjskem jezeru bomo pozorni na cerkev sv. Janeza Krstnika, ki je na nek način simbol Bohinja in je upodobljena na mnogih karticah in drugih predstavitvenih gradivih Bohinja.

2.6 A se upaš ... preizkusiti v plezanju?

V Bohinju, prav v bližini nastanitve udeležencev programa, je več skal, primernih tudi za plezalce začetnike. Zelo poznana in priljubljena je tista Pod skalco, v bližini pa so primerna še skalnata pobočja vzpetine Peč. Mi se bomo preizkusili Pod skalco. Stena je prevrtana od morskih školjk kamenovrt, kar dokazuje plitvo obalo nekdanjega morja. Podobno skalo so v slovenskem prostoru našli samo še na Vačah pri Litiji.

Slika 7: Plezališče Pod skalco.

2.7 A si upaš ... vstopiti v svet bohinjkih pripovedk s cvetlično tematiko?

Sobotni družabni večer bo pravljичno obarvan. Besedo bomo najprej dali bohinjki pisateljici in raziskovalki ljudskega pripovednega izročila Mariji Cvetek. Ob ognju bomo prisluhnili bohinjkim pripovedkam na temo cvetja in narave, ki so zbrane v njeni knjigi Naš oča so včas zapodval. Pisateljica bo pripovedovala seveda v bohinjki narečni govorici, ki bo gotovo zanimiva za marsikatero uho. Za pokušino bomo navedli eno od teh zgodb, zapisanih kar narečno – kot so v omenjeni knjigi.

Praprotan cvet

Na svet vāčer oponoči se krave v hlevo zgovarjajo. Čā maš praprotan seme v varžato, jāh slišāš. Tga s morš praskrbet na kresan vāčer.

Na kresan vāčer od anajste do ponoči praprot cvāde. Čā gre takret člok v gošo z bevo rutco al pa s srabrno škatālo, ga vohk vanjo ujime. Ta cvet jā kokar ana māčkna zvezda. Čā človeko rata, da ga ujime, j zlo srečan. Zve za vse zaklade v zemljā an v vodā. Samo potle mo j pa stalno za pātam ta zālen mož, k voče cvet nazaj imetā. (Cvetek, 1993)

Do besede bodo v tem večeru lahko prišli tudi udeleženci našega programa – preizkusili se bodo v branju oziroma pripovedovanju pravljic v bohinjsem narečju. Verjamemo, da se bomo nasmejali »profesionalnim« pravljīčarjem ...

2.8 A se upaš ... preizkusiti v tradicionalnih kmečkih opravilih na travniku?

Za nekatere bo morda kmečko delo s travo in senom najljubši izziv. Košnja trave s koso, brušenje kose, »razstiljanje« trave, obračanje trave, ki se s sušenjem spreminja v seno, pa obdelovanje trave v branice kozolcev in vožnja s konjsko vprego...

Slika 8: Delo na travniku; košnja, »razstiljanje«.

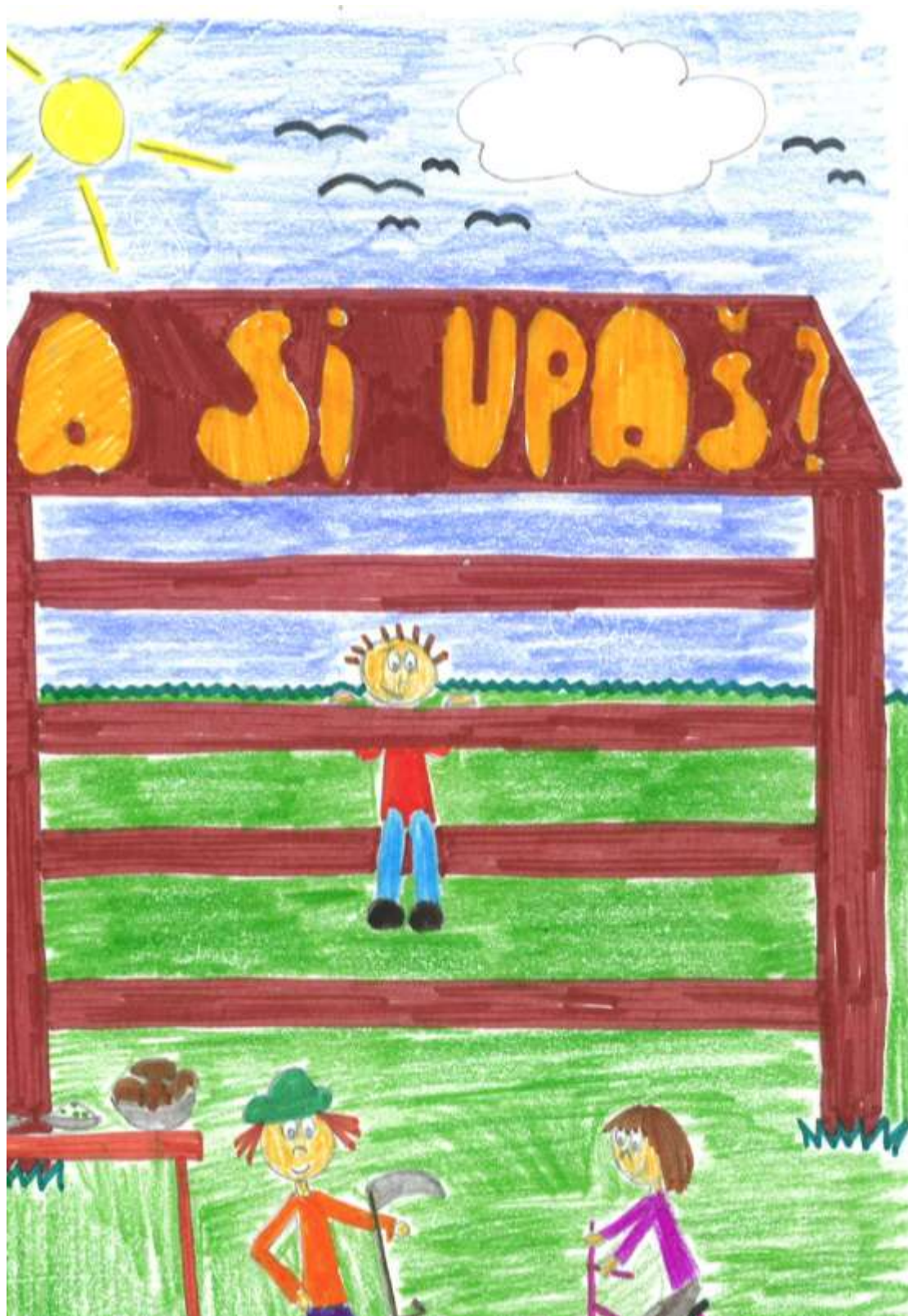
Ob prihodu bo gospodar Janez prikazal, kako se kleplje in nabrusi koso. Udeleženci bodo pričeli s košnjo – otroci seveda pod budnim očesom starejših. Za njimi bodo grabljice travo raztrosile. Ob travniku je tudi majhen potoček, kjer bodo najmlajši delali in postavljali mlinčke in tolmunčke pod vodstvom animatorja. Za kose in grablje bo poskrbljeno. Po košnji bo gospodinja na lojtrniku pripeljala malico. Domač kruh, zaseka, domača salama in krhljeva voda bodo po opravljenem delu gotovo teknili. Gospodinja bo za počitek pri malici prinesla "noševne" rjuhe, na katere bomo lahko posedli, za kratek čas pa nam bo domačin Jaka zaigral na harmoniko. Seveda bomo tudi zapeli. Po malici in počitku bomo travo naložili na lojtrnik in jo odpeljali do kozolcev, kjer jo bomo obdelali.

3 TURISTIČNI PROIZVODI

3.1 Dvodnevni program A si upaš ...?

Program je posledica delovanja in usklajevanja dela na začetku omenjenih skupin. Vsebuje naslednje aktivnosti: kolesarjenje, vzpon na bližnji hrib, igranje tradicionalnih iger, ustvarjalne delavnice – izdelava namazov, spoznavanje alpske flore Bohinja na poti in še posebej na botaničnem vrtu Goričca ... Podrobnejši potek programa smo že opisali v prvem poglavju.

3.2 Letak – vabilo na dvodnevni program

Slika 9: Letak – prva stran vabila na dvodnevni program (avtorica: Maša Repinc).

3.3 Publikacija/spremljevalna knjižica

Publikacija vsebuje opise dejavnosti na dvodnevem taborjenju. Bralce seznanja tudi s turističnimi dogodki, ki so s tem povezani. Spoznajo zanimive aktivnosti Mednarodnega festivala alpskega cvetja in Mednarodnega festivala divjih rož. Oba imenovana festivala sta bogata po naravoslovni in kulturni dejavnosti. V knjižici bo bralec poleg že omenjenega našel opis kolesarske poti, katere en del bo spoznal na taborjenju, opise iger, delavnic, pa tudi recepte hrane, za katero se trudimo, da bo čim bolj lokalno obarvana. Učenci pa so prispevali še nekaj lahkotnejših in zabavnih vsebin. Publikacija naj bi bila eden od spominov na doživetje v Bohinju.

3.4 Mini lističi z recepti/opisi iger

Morda vam bo kakšen recept ali igra še posebej všeč – zato jih bomo pripravili kot posamezno natisnjene lističe. Vzeli boste lahko prav tisto, kar vas bo zamikalo!

4 CELOSTNA PODOBA NA TRŽNICI

Podoba na tržnici bo odražala privlačnost dejavnosti dvodnevnega programa *A si upaš?* V ozadju bo k plezanju vabila skala oziroma plezalna stena, postavljena v pristno naravo, skutni namazi vas bodo okrepčali, priključili se boste igranju priljubljenih in skoraj pozabljenih iger... Za piko na i pa se boste lahko prepustili vožnji s kolesom, med katero se vam bo na zaslonu vrtil posnetek z dela bohinjske kolesarske poti. Posneta narava s poti vas bo gotovo tako prevzela, da si jo boste želeli ogledati tudi v živo – na dvodnevem programu *A si upaš?*

Slika 10: Celostna podoba tržnice (avtor osnutka celostne podobe na tržnici: Andraž Sodja).

5 MARKETING IN REALIZACIJA (TRŽENJE, OGLAŠEVANJE IN IZPELJAVA PROGRAMA)

Naš turistični proizvod *A si upaš?* bo prvič uvrščen v turistično ponudbo Bohinja že letos spomladi. To bo na 8. mednarodnem festivalu alpskega cvetja, ki bo trajal od 24. 5. 2014 do 8. 6. 2014, in sicer v soboto in nedeljo, 31. 5. in 1. 6. 2014.

5.1 Stroškovnik dvodnevne programa

Ko smo razmišljali o ceni ponujenega programa, smo upoštevali realne cene storitev/materiala za samo izvedbo. Okvirna cena na osebo bi znašala 80 evrov. Vanjo je vključenih več dejavnikov: avtobusni prevoz: 3,60 €; izposoja koles: 9,00 €; nočitev: 14,10 €; plezanje: 10,00 €; hrana: 30,00 €; material: 4,00 €; organiziran dogodek v sklopu Mednarodnega festivala alpskega cvetja (košnja trave): 6,00 €.

Uporabniki/udeleženci našega dvodnevne programa ne bodo plačali navedene cene, saj bomo stroške izvedbe znižali z usklajevanjem in sodelovanjem z lokalnimi turističnimi ponudniki v Bohinju. Končna cena za udeležence zato še ni znana, saj usklajevanja še potekajo.

5.2 Mednarodni festival alpskega cvetja Bohinj

Organizator festivala je Turizem Bohinj. Z njim želijo uresničevati trajnostno naravnano in hkrati ekonomsko učinkovit turizem. Cilji so skladni s temi, ki jih zasledujemo tudi mi z našo nalogo: promocija naravne in kulturne dediščine Bohinja, predstavitev pomena pravilnega upravljanja območja po načelih trajnostnega razvoja, ki se kaže v hkratnem varovanju bogate biotske pestrosti naravnega okolja in izboljšanju kulturnega in ekonomskega stanja prebivalcev. Gre za praktično ponazoritev, kako sta lahko ekoturizem in alpsko kmetijstvo glavna elementa dolgoročne ekonomske perspektive območja in hkrati model možnosti za druga gorska območja Slovenije ter razvoj turistične ponudbe v zunajsezonskem času.

Naslednja uvrstitev programa bo v jesenskem času, ko so v Bohinju na vrsti Dnevi pohodništva. Ker sta oba dogodka tradicionalna, se nameravamo v že obstoječi program vključevati v nadaljevanju. Izvajalci programa bodo naslednji partnerji – posamezne skupine naše šole, Turistično društvo Bohinj, ki upravlja Kamp Bohinjska Bistrica, Turizem Bohinj, ki je organizator Mednarodnega festivala, nosilka dopolnilne dejavnosti na turistični kmetiji Monika Ravnik. Vsebinsko bodo program izvajali učenci šole ob skrbnem mentorstvu njihovih učiteljev.

Kako oglaševati naš program? Uvrstitev v program Mednarodnega festivala alpskega cvetja je osrednje in najpomembnejše oglaševanje. Turizem Bohinj objavlja ta program na spletu, v lokalnem časopisu in drugih medijih. Dejstvo, da je program namenjen mladim, pa kliče še po drugačnih oglaševalskih poteh. O našem programu bomo obvestili šole in ga priporočili mentorjem, ki vodijo različne obogatitvene dejavnosti, tako naravoslovno obarvane kot tudi take, ki želijo dograjevati socialne veščine in tako povezovati razne skupine, kar pomeni tudi motivacijo za raznovrstno nadaljnje delo.

Seveda ne bomo pozabili na uporabo različnih spletnih orodij. Ustvarili bomo poseben e-naslov, kjer bomo dosegljivi za kakršno koli informacijo o dvodnevem dogodku. Nismo pa pozabili na priljubljeni Facebook, kjer se tudi dobre stvari hitro širijo. Upamo seveda na čim več »všečkov« ...

5.3 Vključitev k blagovni znamki Bohinjsko (From Bohinj)

Vizija našega programa je pridobitev blagovne znamke Bohinjsko (from Bohinj). Bohinjsko je nova blagovna znamka, ki skrbi za certificiranje izdelkov, pridelkov, storitev, programov in drugih doživljajskih produktov. Predstavlja se z enotno celostno grafično podobo. Več v zvezi s tem bomo postorili po prvi praktično pridobljeni izkušnji.

6 SKLEP

Dvodnevni program *A si upaš?* bo vez šole s programom Mednarodnega festivala alpskega cvetja Bohinj še učvrstil. Namen oblikovalcev programa je, da bi udeleženci v teh dveh dneh spoznali in okusili marsikaj, kar jim Bohinj skupaj s svojimi prebivalci lahko ponudi. Zabava in oddih, ki ju bodo mladi deležni v teh dneh, pa sta po našem prepričanju le uvod v nadaljnje doživljanje Bohinja ob naslednjih priložnostih. Med drugim se ponovno lahko udeležijo našega dvodnevnega tabora, saj želimo, da postane stalnica v programu Mednarodnega festivala alpskega cvetja. To pa ne pomeni, da bo udeleženec naslednje leto doživljal iste stvari. S kolesom se bomo podali na drug del poti, spoznali drug hrib, morda neko goro, splezali na drugo skalo, se igrali drugo igro, preizkusili novo jed. Morda bomo ob tem obnovili stara znanstva in prijateljstva ter ustvarili nova ...

7 VIRI IN LITERATURA

- Bogataj, J., Kužnik, L. 2005. *Na Gorenjskem je fletno in okusno*. Ljubljana: Kmečki glas.
- Bohinj – vir navdiha: turistična naloga*. 2010. Bohinjska Bistrica: OŠ dr. J. M. Boh. Bistrica.
- Bohinjska kolesarska pot: zasnova nove kolesarske poti*. 2012. Bohinj: Občina: Turizem.
- Bohinjski žganci: turistična naloga*. 2008. Bohinjska Bistrica: OŠ dr. J. M. Boh. Bistrica.
- Cvetek, M. 1993. *Naš voča so včas zapodval: bohinjske pravljice*. Ljubljana: Kmečki glas. (Zbirka Glasovi; knj. 5).
- Cvetek, M. 2013. Kresno-božični praprotni cvet Seone Anderson. *Bohinjske novice*. 12. Str. 12, 13.
- Detela, M. 2007. *Abeceda turizma*. Ljubljana. Turistična zveza Slovenije.
- Mednarodni festival alpskega cvetja – tudi mi smo tam: turistična naloga*. 2011. Bohinjska Bistrica: OŠ dr. J. M. Boh. Bistrica.
- Okus po divjem: turistična naloga*. 2013. Bohinjska Bistrica: OŠ dr. J. M. Boh. Bistrica.
- V Bohinj ma dež ta mlade: turistična naloga*. 2009. Bohinjska Bistrica: OŠ dr. J. M. Boh. Bistrica.
- Všeč mi je ležati v travi: turistična naloga*. 2012. Bohinjska Bistrica: OŠ dr. J. M. Boh. Bistrica.
- http://www.bohinj.si/alpskocvetje/delavnice_kosnja_trave_in_obdelovanje_v_kozolcu.php#sthash.IIPWqWT3.dpuf